

COPIA

Protocollo d'Intesa
tra la Regione Autonoma del Friuli Venezia Giulia (Repubblica Italiana) e
la Città di Astana (Repubblica del Kazakhstan)

Astana

03 NOV. 2016
« ___ » _____ 2016

Il governo della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia, rappresentato dalla Presidente Debora Serracchiani e la Municipalità di Astana, rappresentata dall'Akim Asset Issekeshv, da qui in poi definite "le Parti",

allo scopo di consolidare la cooperazione nei campi: istituzionale, agricolo, industriale, della ricerca e innovazione, ambientale e dei servizi, della cultura e del turismo;

considerando i processi di sviluppo delle relazioni tra l'Unione Europea ed i Paesi dell'Asia Centrale, unadelle direzioni per l'elaborazione di una strategia di cooperazione internazionale sostenibile;

tenendo conto della necessità di rafforzare la collaborazione tra le popolazioni degli Stati cui appartengono le Parti, con l'obiettivo di creare le condizioni per uno sviluppo equilibrato e duraturo;

tenendo conto della vasta attività di collaborazione ed assistenza tecnica che si è già sviluppata negli anni scorsi fra organismi attori di sviluppo delle Parti e della volontà di garantire il supporto alle iniziative per nuovi progetti del settore pubblico e di quello privato;

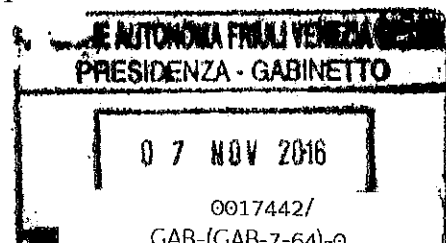
con la presente Intesa, nel pieno rispetto degli ordinamenti e delle Legislazioni vigenti nei rispettivi paesi, nonché degli obblighi internazionali reciprocamente assunti e di quelli che derivano all'Italia dall'appartenenza all'Unione Europea, convengono quanto segue:

Articolo 1
(Rapporti istituzionali)

Le Parti intendono:

favorire la collaborazione tra gli Organi esecutivi della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia e della Municipalità di Astana nelle rispettive aree di competenza;

realizzare la collaborazione in ottemperanza delle legislazioni della Repubblica Italiana e della Repubblica del Kazakhstan e nel rispetto dei vincoli derivanti dall'ordinamento comunitario.

Articolo 2

(Orientamenti prioritari della collaborazione)

Le Parti concordano che la collaborazione si realizzerà secondo i seguenti orientamenti prioritari:

cooperazione a progetti di reciproco interesse e orientati allo sviluppo di soggetti economici ubicati nei territori delle rispettive Amministrazioni;

scambio di esperienze e di metodi di lavoro nei settori di attività che rivestono comune interesse da realizzarsi anche per mezzo di visite e seminari rivolti a operatori economici, rappresentanti del mondo scientifico e culturale e rappresentanti istituzionali;

collaborazione per la creazione di un sistema volto allo scambio di informazioni su progetti congiunti nonché sulle potenzialità di sviluppo della collaborazione tra le Parti allo scopo di mettere in atto la presente Intesa.

In ogni caso nessuna iniziativa contemplata nella presente Intesa graverà sugli obblighi giuridici e sul bilancio dei rispettivi Stati.

Articolo 3

(Assistenza istituzionale)

La Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia si impegna ad assicurare la disponibilità delle proprie strutture e di propri funzionari ed a favorire la mobilitazione anche di altri esperti del proprio sistema regionale o da essa delegati per:

- a) trasferire le buone prassi discendenti dall'attuazione delle politiche comunitarie;
- b) approfondire la conoscenza dei modelli del decentramento e della sussidiarietà nell'ottica di uno sviluppo delle autonomie locali;
- c) esaminare le possibilità di collaborazione fra iniziativa pubblica e privata per accrescere la capacità di realizzare progetti di interesse comune.

La Municipalità di Astana si impegna ad assicurare la disponibilità delle proprie strutture ed a favorire la mobilitazione anche di altri esperti del proprio sistema regionale o da essa delegati per:

- a) favorire i contatti con le istituzioni pubbliche e con i soggetti privati presenti sul proprio territorio;
- b) identificare possibili partner per progetti di cooperazione;
- c) operare al fine di accompagnare processi di internazionalizzazione.

Le Ambasciate dei due Paesi verranno informate delle iniziative programmate dalle Parti in applicazione della presente Intesa nei rispettivi territori di accreditamento. Tali iniziative possono inoltre essere realizzate in forma di conferenze.

Articolo 4 (Cooperazione)

Le Parti considerano essenziale la collaborazione per la promozione di iniziative comuni. A tale fine si impegnano:

- a) ad operare nell'ambito dell'Accordo rafforzato di Partenariato e Cooperazione tra l'Unione Europea e il Kazakhstan, sottoscritto in data 21 dicembre 2015;
- b) ad un utilizzo coordinato degli strumenti operativi e finanziari predisposti dall'Unione Europea, con particolare riguardo a quelli per l'assistenza esterna;
- c) a valutare le iniziative comuni nell'ambito di programmi di cooperazione regionali, comunitari e internazionali e a mettere a frutto le esperienze e conoscenze sin qui maturate e cogliere ogni opportunità di cooperazione.

Articolo 5 (Ricerca scientifica ed innovazione)

Le Parti, riconoscendo il ruolo strategicamente importante della ricerca scientifica e dell'innovazione tecnologica nello sviluppo economico dei territori delle rispettive Amministrazioni e nell'innalzamento della qualità dell'occupazione, sostengono la creazione di rapporti di partenariato tra istituti di istruzione superiore ed Università, centri di ricerca scientifica, enti pubblici di ricerca e soggetti economici, affinché ciascuno possa, nell'ambito delle proprie competenze, contribuire al processo di scambio di esperienze nel campo del trasferimento di tecnologia. Le attività di cui al presente articolo sono realizzate nel rispetto dell'autonomia accordata ai soggetti prima indicati.

Articolo 6 (Collaborazione in ambito imprenditoriale)

Le Parti, avvalendosi dove possibile degli strumenti finanziari a disposizione, sostengono la cooperazione fra Enti e soggetti imprenditoriali pubblici e privati nei settori agricolo, industriale, della ricerca e innovazione, ambientale e dei servizi.

Le attività che saranno realizzate a sostegno della collaborazione imprenditoriale si dovranno raccordare con i rispettivi piani promozionali nazionali e con le iniziative presenti nell'accordo di programma della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia e della Municipalità di Astana.

A tal fine le Parti, dedicando particolare attenzione allo sviluppo locale dell'imprenditorialità:

- a) favoriscono la collaborazione tra le imprese situate nei territori delle rispettive Amministrazioni operanti nei richiamati settori di intervento;
- b) favoriscono lo scambio di esperienze aventi attinenza con il sostegno all'imprenditorialità:

c) sostengono la partecipazione ad esposizioni, fiere e altre manifestazioni dirette a promuovere lo sviluppo del territorio;

d) agevolano lo scambio di delegazioni di rappresentanti dei settori commerciale e produttivo, della ricerca scientifica e dell'alta amministrazione.

Articolo 7 (Ambiente e servizi pubblici)

Le Parti considerano quale elemento prioritario il sostegno, nel rispetto delle competenze, delle politiche di sviluppo sostenibile con particolare riferimento alle energie rinnovabili e allo smaltimento dei rifiuti.

Sostengono, altresì, le iniziative concernenti la condivisione di esperienze, modelli e sistemi volti ad accompagnare la riforma e riorganizzazione dei servizi pubblici.

Articolo 8 (Gruppo di lavoro misto)

Nell'intento di coordinare gli indirizzi concreti delle attività, le Parti creeranno un Gruppo di lavoro misto con il compito di formulare proposte, elaborare progetti ed esprimere pareri sui seguenti argomenti risultati di interesse comune a seguito della visita istituzionale del dicembre 2015 ad Astana:

- a) collaborazione istituzionale;
- b) servizi nel settore agricolo;
- c) business to business;
- d) collaborazione in ambito didattico e della ricerca scientifica;
- e) servizi alla sanità;
- f) Expo 2017;
- g) cultura e turismo.

Il gruppo di lavoro sarà coordinato da due componenti indicate dalle Parti.

Le decisioni del gruppo di lavoro verranno prese sulla base del mutuo accordo. Le medesime saranno formalizzate attraverso documenti redatti nelle lingue degli Stati di appartenenza delle Parti e sottoscritti dai soggetti interessati.

Qualora tali documenti rivestissero le caratteristiche formali e contenutistiche di nuove intese, si osserveranno le procedure previste nel rispetto delle rispettive legislazioni nazionali.

Articolo 9 (Conformità con la legislazione nazionale e con il diritto internazionale)

La presente Intesa si applica nel pieno rispetto degli ordinamenti e delle legislazioni vigenti nei rispettivi Paesi nonché degli obblighi internazionali

reciprocamente assunti e di quelli derivanti all'appartenenza dell'Italia all'Unione Europea.

Articolo 10
(Interpretazione, modifiche e integrazioni dell'Intesa)

Eventuali questioni concernenti l'interpretazione e l'applicazione della presente Intesa verranno risolte tramite trattative, consultazioni o in altro modo convenuto dalle Parti.

Modifiche o integrazioni alla presente Intesa possono essere apportate qualora ciò venga concordato tra le Parti. L'introduzione di modificazioni all'Intesa verrà formalizzata attraverso protocolli aggiuntivi, redatti in conformità alla legislazione vigente presso le Parti.

Articolo 11
(Durata dell'Intesa)

La presente Intesa acquista efficacia dal momento in cui viene sottoscritta. L'Intesa ha validità di 4 (quattro) anni e viene rinnovata di anno in anno, qualora nessuna delle Parti manifesti l'intenzione di rescindere la medesima.

La presente Intesa è espressione della volontà delle Parti e non comporta alcun obbligo di natura giuridica e finanziaria per alcuna delle Parti.

L'Intesa può essere rescissa da ciascuna delle Parti e perde la sua validità dopo che siano trascorsi 6 (sei) mesi dalla data di ricevimento da una delle Parti della notifica scritta con cui l'altra Parte annuncia la propria decisione di cessare l'Intesa. La cessazione della validità della presente Intesa non riguarderà l'espletamento degli obblighi relativi alla realizzazione di progetti e programmi, accordi e contratti assunti da soggetti residenti nei territori delle Parti nell'ambito della presente Intesa.

Stipulato ad Astana il 3 novembre 2016 in tre originali, redatti in lingua italiana, russa ed inglese, tutti aventi il medesimo valore. Nel caso di divergenze sull'interpretazione delle clausole della presente Intesa, prevarrà il significato espresso nel testo redatto in lingua inglese.

**In rappresentanza della Regione
Autonoma Friuli Venezia Giulia**

la Presidente Debora Serracchiani

**In rappresentanza della Municipalità
di Astana**

la Akim Asset Issekeshév

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Италия Республикасының Фриули-Венеция-Джулия автономиялық облысы
мен Қазақстан Республикасының Астана қаласы
арасындағы ниеттер туралы хаттама

03 NOV. 2016

Астана қаласы

2016 жылғы « ____ » _____

Фриули-Венеция-Джулия автономиялық облысы үкіметінің атынан президент Дебора Серракиани және Астана қаласы әкімдігінің атынан әкім Әсет Исекешев, бұдан әрі «Тараптар» деп аталып,

өзара тиімді сауда-экономикалық және мәдени ынтымақтастықты дамыту мүдделілігін растай отырып, нарықтық экономика қағидаттарын тәжірибеге енгізе отырып, өзара сауда теңгерімдігін қамтамасыз ете отырып, халықаралық және аймақаралық сыртқы экономикалық байланыстарды дамыту мақсатында төмендегілер туралы осы хаттаманы жасады:

институционалдық қарым-қатынастар, ауыл шаруашылық, өнеркәсіп, ғылыми зерттеулер, инновация, қоршаған ортаны қорғау, қызмет көрсету, мәдениет және туризм секілді бағыттар бойынша ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

халықаралық ынтымақтастықтың тұрақты стратегиясын анықтау үшін негізгі бағыттарының бірі болып табылатын Еуропалық Одақ пен Орта Азия елдері арасындағы қарым-қатынастардың даму процестерін ескере отырып;

теңдестірілген және ұзақ мерзімді даму үшін жағдай жасау мақсатында Тараптардың халықтары арасындағы ынтымақтастықты нығайту қажеттігін назарға ала отырып;

Тараптардың өкілдері арасындағы жылдар бойы жасасқан кең ынтымақтастық пен техникалық демеуді және мемлекеттік және жеке секторларда жаңа жобаларға қолдау көрсетуге ниетті есепке алып;

екі мемлекеттің қолданыстағы заңнамаларына және тиісті жүйелеріне, сондай-ақ әр Тараптың халықаралық талаптарына, Италия үшін Еуропалық Одақ талаптарына сәйкес,

Тараптар төмендегілер туралы келісті:

1-бап

(Институционалдық қарым-қатынастар)

Тараптар келесі жөнінде ниет білдірді:

Фриули-Венеция-Джулия автономиялық облысының үкіметі мен Астана қаласының әкімдігі арасындағы тиісті құзыретті салаларда ынтымақтастық жасасуға ықпал етуге;

Ынтымақтастықты Италия Республикасы мен Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне, сондай-ақ Еуропалық Одақ талаптарына сәйкес жүзеге асыруға.

2-бап

(Ынтымақтастық басымдықтары)

Ынтымақтастық мынадай басымдықтарға сәйкес жүзеге асырылатын болады деп Тараптар келіседі:

тиісті әкімшіліктің аумағында экономикалық ұйымдарды дамыту үшін өзара қызығушылық тудыратын секторларда ынтымақтастық жүргізу;

өзара қызығушылық тудыратын секторларында жұмыс әдістермен және тәжірибемен алмасу, сондай-ақ ынтымақтастықты мекемелердің, ғылыми және мәдени қоғамдастықтардың өкілдері үшін ұйымдастырылатын сапарлар мен семинарлар арқылы жүзеге асыруға болады;

осы Хаттаманы жүзеге асыру үшін бірлескен жобалар бойынша және Тараптар арасындағы ынтымақтастықты дамыту әлеуеті туралы ақпарат алмасу жүйесін орнату бойынша ынтымақтастық;

Осы Хаттама Тараптардың ниетін білдіріп, екі Тарапқа ешқандай нақты қаржылық және заңдық міндеттерді жүктемейді.

3-бап

(Институционалдық қолдау)

Фриули Венеция-Джулия автономиялық облысы өз ұйымдық құрылымдары мен қызметкерлерін, сондай-ақ аймақтың сарапшыларын келесіні ұйымдастыру үшін ұсынуға дайын:

а) Еуропалық Одақтың саясатын жүзеге асыру бойынша үздік тәжірибемен бөлісу;

ә) жергілікті автономияны дамыту үшін орталықсыздандыру және субсидиарлық туралы ақпаратты алу;

б) ортақ қызығушылық тудыратын жобаларды іске асыру мүмкіндігін арттыру үшін мемлекеттік және жеке секторлар арасындағы ынтымақтастық мүмкіндіктерін анықтау.

Астана қаласының әкімдігі өз ұйымдық құрылымдары мен қызметкерлерін ұсынуға, сондай-ақ аймақтың сарапшыларды келесіні ұйымдастыру үшін қатыстыруға дайын:

а) мемлекеттік ұйымдармен және жеке мүдделі тараптармен жергілікті деңгейде қарым-қатынас орнатуға ықпал ету;

ә) жобаларды жүзеге асыру үшін әлеуетті серіктестерді анықтау;

б) жобаларды интернационализациялауға ықпал көрсету.

Осы Хаттаманың шеңберінде жергілікті деңгейде жоспарланған Тараптардың бастамалары туралы екі елдің Елшіліктері хабардар болады.

Бұл бастамалар сонымен қатар конференция түрінде жүзеге асырылуы мүмкін.

4-бап

(Ынтымақтастық)

Тараптар бірлескен бастамаларды ілгерілету үшін ынтымақтастық маңызды деп санайды. Осы мақсат үшін, олар:

а) 2015 жылғы 21 желтоқсандағы Қазақстан мен Еуропалық Одақтың арасындағы Кеңейтілген әріптестік және ынтымақтастық туралы келісім аясында ынтымақтастық жүргізеді;

ә) Еуропалық Одақтың үйлестірілген тәсілмен операциялық және қаржылық құралдарын, әсіресе сыртқы қолдау құралдарын пайдаланады;

б) аймақтық, еуропалық және халықаралық ынтымақтастық бағдарламалары шеңберінде ортақ бастамаларды, қолданған тәжірибені және ноу-хау өндірістерді әрбір ынтымақтастық мүмкіндіктердің шегінде бағалау;

5-бап

(Ғылыми зерттеулер мен инновациялар)

Тараптар өз аумақтарында экономикалық даму, сондай-ақ жұмыспен қамту сапасын жақсарту үшін ғылыми-зерттеудің және технологиялық инновациялардың стратегиялық рөлін жоғары бағалайды. Сондықтан, әрбір мүдделі тұлға өз құзыреті шегінде, технологиялармен бөлісу бойынша тәжірибе алмасу процесіне ықпал көрсетуі үшін жоғары оқу орындар, ғылыми-зерттеу орталықтар, мемлекеттік ғылыми-зерттеу ұйымдар және коммерциялық мекемелер арасындағы әріптестік қарым-қатынастарды орнатуға ықпал етеді. Бұл әрекеттер әрбір мүдделі тараптың өкілеттігіне сәйкес жүзеге асырылатын болады.

6-бап

(Іскерлік ынтымақтастық)

Тараптар кез келген қол жетімді қаржы құралдарына жүгініп, ауыл шаруашылық, өндіріс, ғылыми-зерттеу және инновация, қоршаған ортаны қорғау және қызмет көрсету секторларында мемлекеттік және іскерлік мүдделі тараптар арасында ынтымақтастықты дамытуға ықпал жасайды.

Іскерлік ынтымақтастықты қолдау үшін жүзеге асырылатын іс-әрекеттер тиісті ұлттық насихаттау жоспарларына және Фриули-Венеция-Джулия автономиялық облысы мен Астана қаласы әкімдігінің бағдарламалары бойынша шарттық бастамаларға сәйкес болуы керек.

Осы мақсатта Тараптар жергілікті бизнесті дамытуға ерекше назар аудара отырып:

- а) тиісті секторларда аумақтардың компаниялары арасындағы ынтымақтастықты ынталандыру;
- ә) бизнесті қолдауды қосқанда тәжірибе алмасуға жағдай жасау;
- б) жергілікті дамуға ықпал ету үшін көрмелерге, жәрмеңкелерге және басқа да іс-шараларға қатысуды қолдау;
- в) сауда және өндірістік секторларында, ғылыми-зерттеу және әкімшілік қызметкерлер өкілдерінің делегацияларымен алмасуды жүзеге асыру.

7-бап

(Қоршаған ортаны қорғау және қоғамдық қызмет)

Тараптар тиісті органның талаптарына сәйкес әсіресе жаңартылатын энергия және қалдықтарды кәдеге жарату салаларында тұрақты даму жөніндегі саясатты қолдауды маңызды деп санайды.

Тараптар сондай-ақ реформалар мен мемлекеттік қызметті қайта қолдауға бағытталған тәжірибемен, модельдермен және жүйелермен алмасу жөнінде бастамаларды қолдайды.

8-бап

(Бірлескен жұмыс тобы)

Ынтымақтастық бойынша практикалық ұсыныстарды үйлестіру мақсатында Тараптар келесі жалпы мүдделері бойынша ұсыныстарды, жобалар мен идеяларды дайындау үшін бірлескен жұмыс тобын құрады:

- а) институционалдық ынтымақтастық;
- б) ауыл шаруашылығында қызмет көрсету;
- с) бизнес-бизнес;
- г) оқу және зерттеу саласындағы ынтымақтастық;
- д) денсаулық сақтау саласы;
- е) ЕХРО-2017 Халықаралық мамандандырылған көрмесі;
- г) мәдениет және туризм.

Жұмыс тобы Тараптар тағайындаған екі қызметкерден құралатын болады.

Жұмыс тобы өзара келісім негізінде шешім қабылдайтын болады. Мұндай шешімдер Тараптар елдерінің тілдерінде құжат түрінде әзірленіп, тиісті мүдделі тараптармен қол қойылатын болады. Бұл құжаттар, ресми және мазмұны тұрғысынан жаңа келісімдер жасасуға алып келсе, ұлттық ережелер бойынша тиісті рәсімдер қолданылады.

9-бап

(Ұлттық нормалар мен халықаралық талаптарға сәйкестік)

Осы Хаттама мемлекеттердің қолданыстағы заңнамаларына, сондай-ақ бір-бірімен жасасқан халықаралық келісімдерге, Италия үшін Еуропалық Одақ талаптарына сәйкес қолданылады.

10-бап
(Хаттамаға түсіндірме, өзгерістер мен толықтырулар)

Осы Хаттаманы түсіндіру және жүзеге асыру мәселелері бойынша кез келген дау туындаған жағдайда, келіссөздер, консультациялар немесе Тараптар өз қалауы бойынша қабылдаған кез келген басқа да құралдары арқылы шешіледі.

Тараптар осы Хаттамаға кез келген түзетулерді немесе толықтыруларды қабылдай алады. Түзетулер Тараптардың қолданыстағы ережелеріне сәйкес қосымша хаттамалар жасасу арқылы енгізілетін болады.

11-бап
(Ұзақтық)

Осы Хаттама қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді. Осы Хаттама 4 жыл бойы жарамды болады, содан кейін Тараптардың бірі оны тоқтату жөнінде хабарламағанша ол жыл сайын жаңартылып отырады.

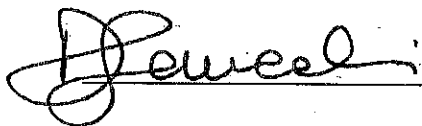
Әрбір Тарап осы Хаттаманы тоқтата алады. Екінші Тарап тоқтату туралы жазбаша хабарламаны алған күннен бастап 6 (алты) ай өткен соң тоқтату күшіне енеді. Осы Хаттаманың қолданыстан шығуы Хаттама шеңберінде жасалған жобалар мен бағдарламаларды, Тараптардың аумағында тіркелу туралы келісімдер мен шарттарды жүзеге асыру бойынша қандай да бір міндеттемелерге әсер етпейді.

Тең түпнұсқалы болып табылатын қазақ, итальян және ағылшын тілдерінде барлығы үш данада, 2016 жылғы «3» қарашада Астана қаласында жасалды, сонымен бірге мәтіннің барлығында бірдей заңды күші бар. Осы Хаттаманың ережелерін түсіндіруде келіспеушіліктер туындаған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінетін болады.

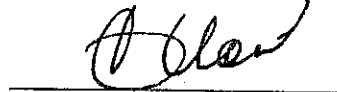
Фриули-Венеция-Джулия автономиялық
облысының үкіметі атынан

Астана қаласының
Әкімдігі атынан

Президент Дебора Серраккиани

Әкім Әсет Исекешев

**Protocol of intentions
between the city of Astana (Republic of Kazakhstan) and
the Autonomous Region of Friuli-Venezia Giulia (Italian Republic)**

03 NOV. 2016

Astana

«____» _____ 2016

The Government of the autonomous region of Friuli-Venezia Giulia represented by the President Debora Serracchiani and the Akimat of Astana city represented by the Akim Asset Issekeshov, hereinafter referred to as the "Parties"

in order to develop the cooperation in the following sectors: institutions, agriculture, industry, research, innovation, environment, services, culture and tourism;

whereas development processes in the relations between the European Union and the Middle Asian countries are one of the pillars to define a sustainable international cooperation strategy;

having regard for the need to enhance cooperation between the peoples of the Parties with a view to creating the conditions for a balanced and durable development;

having regard for the wide cooperation and technical assistance that have already been developed over the years between development actors of the Parties and the will to provide support to new projects in the public and private sectors;

in full compliance with the systems and the applicable regulations in both countries and the international requirements of each Party, as well as EU requirements for Italy,

the Parties hereby agree as follows:

**Article 1
(Institutional relations)**

The Parties will:

support cooperation between the Government of Friuli-Venezia Giulia Autonomous Region and the Akimat of Astana in line with the respective competence areas;

achieve cooperation in compliance with the regulations of the Republic of Italy and the Republic of Kazakhstan and in line with EU requirements.

Article 2 (Cooperation Priorities)

The Parties agree that cooperation will be implemented in line with the following priorities:

cooperation in sectors of mutual interest to develop economic organisations in the territory of the respective administration;

exchange of experience and working methods in sectors of mutual interest, this may also be achieved with visits and workshops for representatives from the institutions, the scientific community and culture;

cooperation to set up a system of information exchange on joint projects and on the potential cooperation development between the Parties to implement this Protocol.

This Protocol expresses the intention of the Parties and does not impose a legal, financial and other obligation on either of the Parties.

Article 3 (Institutional Assistance)

The Government of Friuli Venezia Giulia Autonomous Region is willing to provide its organization and staff, also involving other experts in their regional system or that it will appoint:

- a) to transfer best practices resulting from the implementation of EU policies;
- b) to learn more about decentralization and subsidiarity to develop local autonomy;
- c) to identify cooperation opportunities between the public and the private sectors to increase the ability to implement projects of shared interest.

The Akimat of Astana city is willing to provide its organization and staff, also involving other experts in their regional system or that it will appoint:

- a) to foster relations with public agencies and private stakeholders at local level;
- b) to identify potential partners for cooperation projects;
- c) to foster internationalisation projects.

The Embassies of both countries will be informed about the initiatives the Parties will plan at local level in the framework of this Protocol.

These initiatives may also be implemented in the form of conferences.

Article 4 (Cooperation)

The Parties believe that cooperation is essential to promote shared initiatives. To this end, they will:

- a) act in the framework of the Enhanced Partnership and Cooperation Agreement between the EU and Kazakhstan, signed on 21 December 2015;
- b) use EU operational and financial instruments with a coordinated approach, especially external assistance instruments;
- c) assess shared initiatives in the framework of regional, EU and international, cooperation programmes and leverage on experience and know-how developed so far to reap every cooperation opportunity.

Article 5 (Scientific Research and Innovation)

The Parties value the strategic role of scientific research and technological innovation in the economic development of their territories as well as the quality improvement in employment. Therefore, they will foster partnership relations between higher education institutes and universities, scientific research centres, governmental research agencies and business organisations so that each stakeholder may, within its own competences, contribute to the process of the exchange of experience on technology transfer. These actions will be implemented in compliance with the authority of each stakeholder.

Article 6 (Business Cooperation)

The Parties, resorting to any available financial instrument, will foster cooperation between agencies and public and private business stakeholders in the sectors of agriculture, manufacturing, research and innovation, environment and services.

Actions that will be implemented to support business cooperation will need to be in line with the respective national promotion plans and with the initiatives under the programme agreement of Friuli Venezia Giulia Autonomous Region and Astana city.

To this end, the Parties, with a special focus on local business development, will:

- a) foster cooperation among companies in the respective territories in the relevant sectors;
- b) foster the exchange of experience involving business support;
- c) support attendance to exhibitions, fairs and other events to promote local development;
- d) support the exchange of delegations of representatives from the trade and manufacturing sectors, scientific research and administration officers.

Article 7
(Environment and Public services)

The Parties deem essential to support – in compliance with the respective authorities – policies on sustainable development, especially in the sectors of renewable energies and waste disposal.

The Parties will also support initiatives on the sharing of experience, models and systems aimed at supporting the reform and the reorganisation of public services.

Article 8
(Mixed Working Group)

With a view to coordinating practical guidelines on actions, the Parties will set up a mixed working group with the task of drafting suggestions, projects and opinions on the following shared interest results:

- a) Institutional cooperation;
- b) Services in the agricultural sector;
- c) Business to business;
- d) Cooperation in teaching and scientific research;
- e) Healthcare services;
- f) International specialized exhibition Expo-2017;
- g) Culture and tourism.

The working group will be coordinated by two members appointed by the Parties.

The working group will take decisions on the basis of mutual agreement. Such decisions will be drafted in documents in the languages of the countries of the Parties and signed by the relevant stakeholders. If these documents – officially and in terms of contents – account for new agreements, the relevant procedures under the national regulations will apply.

Article 9
(Compliance with national regulations and international requirements)

This Protocol shall be applied by the Parties in full respect of the laws of the respective Countries, as well as the international agreements signed with each other. For Italy, those arising from European Union legislation.

Article 10
(Interpretation, amendments and additions to the Protocol)

Any dispute concerning the interpretation and the implementation of this Protocol will be settled in negotiations, consultations or with any other means that the Parties will see fit.

The Parties may agree any amendment or supplement to this Protocol. Amendments will be introduced with additional protocols, drafted under the applicable regulations of the Parties.

Article 11
(Duration)

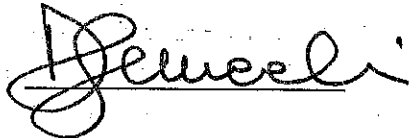
This Protocol will become effective upon execution. This Protocol will be valid for 4 years and it will be renewed every year, save as a Party may notify termination.

Each Party may terminate this Protocol. Termination is effective after 6 (six) months from the date of receipt of the written termination notice to the other Party. Termination of this Protocol will not affect any obligation on the implementation of projects and programmes, agreements and contracts on individual domiciled in the territories of the Parties in the framework of this Protocol.

Done in Astana, on 3rd November, 2016 in three originals in Italian, Kazakh and English languages, all being equally authentic. In case of divergence in the interpretation of the provisions of this Protocol the English text shall prevail.

On behalf of the Government
of Friuli Venezia Giulia Autonomous Region

President Debora Serracchiani

On behalf of the Akimat
of Astana city

Akim Asset Issekeshov

